

K O M E N T A R

na tekst nacрта Zakona o javnim nabavkama od 17. 12. 2010.

10. 01. 2011.

institut alternativa

Izuzetka od primjene zakona

Član 3

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na nabavke:

- 1) koje se sprovode po posebnom postupku me unarodne organizacije, na osnovu me unarodnog sporazuma ili ugovora sa tom me unarodnom organizacijom;
- 2) koje se sprovode po posebnim pravilima na osnovu me unarodnog sporazuma ili ugovora između u Crne Gore i jedne ili više država za projekat koji je ugovorne strane zajednički izvoditi ili koristiti;
- 3) koje sprovode javna preduzeća, javne ustanove, odnosno javne službe koje se, u smislu ovog zakona, smatraju naručiocem i kojima je Crna Gora ili jedinica lokalne samouprave na osnovu posebnog zakona, podzakonskog akta ili drugog propisa dodijelila posebno ili isključivo pravo na obavljanje djelatnosti pružanja usluga koje su predmet javne nabavke;
- 4) koje se sprovode radi obezbjeđivanja osnovnih životnih uslova u slučajevima elementarnih nepogoda, drugih nesreća ili havarija, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita i spašavanje od takvih nepogoda, nesreća odnosno havarija;
- 5) za koje je posebnim propisom određeno da mogu da budu proglašene povjerljivim i koje je nadležni organ svojom odlukom, zasnovanom na ovlaštenjima iz posebnog propisa, određio kao povjerljive, zbog toga što bi saznanje neovlaštenih lica da se takve nabavke sprovode, ili saznanje da predmeti nabavke imaju određene specifikacije ili da se vrše od određene ponudnika, ugrozilo bezbjednost države ili građana;
- 6) oružja, municije i drugih materijala neophodnih za odbranu i bezbjednost Crne Gore,
- 7) koje se sprovode radi sticanja, razvoja, produkcije ili koprodukcije programskog materijala, namijenjenog radio-televizijskom emitovanju i ugovore za dodjelu frekvencija radio-televizijskog emitovanja;
- 8) usluga arbitraže, mirenja i notarskih usluga;
- 9) finansijskih usluga u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, posebno transakcija naručioca, sa ciljem prikupljanja novca i kapitala i usluga Centralne banke Crne Gore;
- 10) usluga vezanih za zapošljavanje i radne odnose.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na postupak davanja koncesija i privatizacije privrede, kao i na prodaju i davanje u zakup zemljišta, postoje ih zgrada ili druge nepokretne imovine ili prava koja iz njih proizilaze, a koje vrše obveznici primjene ovog zakona.

Komentar IA u vezi sa članom 3:

Smatramo da je potrebno u stavu 3 ovog člana umjesto, "šposebnog zakona, podzakonskog akta ili drugog propisa", kao i u stavu 5 umjesto "šposebnim propisom" treba utvrditi "zakonom". Na taj način bi bila osigurana veća pravna sigurnost i transparentnost u pogledu utvrđivanja prava na izuzetak od principa transparentnosti u javnim nabavkama.

institut alternativa

Pojmovi

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) javna nabavka** je skup svih radnji i aktivnosti koje preduzima naručilac u cilju nabavke roba, usluga ili izvođenja radova i za koje izdvaja obezbjeđena sredstva;
- 2) javna sredstva** su sredstva pod kontrolom i na raspolaganju naručilaca, odnosno sva sredstva koja prikupljaju, primaju, uvaju, opredjeljuju i troše naručioc.
- 3) javna nabavka po partijama** je nabavka čiji je predmet podijeljen u više posebnih srodnih cjelina i koja je kao takva označena u pozivu za javno nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji;
- 4) jedinstveni rječnik javnih nabavki (CPV – Common Procurement Vocabulary)** je referentna nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno obezbjeđuje usklađenost sa nomenklaturama koje su u upotrebi u Evropskoj uniji;
- 5) ugovor o javnoj nabavci** je ugovor sa finansijskim interesom zaključen između naručioca i ponuđača, u skladu sa sprovedenim postupkom javne nabavke, koji za predmet ima nabavku roba, usluga ili izvođenja radova;
- 6) robe** su pokretne stvari, proizvodi i oprema, električna energija, sirovine i reprodukcioni materijal u bilo kom i gasovitom obliku;
- 7) istovrsne robe, usluge ili radovi** su robe, usluge ili radovi koji imaju jedinstvenu klasifikaciju, namjenu i svojstva;
- 8) ponuđač** je privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno ili fizičko lice, koje podnosi ponudu za nabavku robe, usluga ili izvođenja radova, pojedinačno ili kao grupa ponuđača u zajednoj ponudi. Izraz ponuđač, u odgovarajućim odredbama ovog zakona, odnosi se i na podnosioca prijave kojem je priznata kvalifikacija (kandidat), a izraz ponuda i na prijavu za kvalifikaciju u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke.
- 9) uslov** je zahtjev naručioca koji u ponudi u cjelini mora da bude ispunjen na način kako je utvrđeno ovim zakonom i tenderskom dokumentacijom;
- 10) kriterijum** je mjerilo koje se koristi za vrednovanje, upoređivanje i ocjenjivanje ponuda;
- 11) prijava** je zahtjev zainteresovanog lica za učestvovanje u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke;
- 12) elektronska ponuda** je ponuda ili dio ponude koju ponuđač dostavlja naručiocu u elektronskom obliku i kao takva mora da bude predviđena pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom, da ispunjava namjenu elektronskog poslovanja prema posebnim propisima i da sa ostalim djelovima ponude istog ponuđača čini nedvosmisleni cjelinu.

institut alternativa

Komentar IA u vezi sa članom 4:

Smatramo da osnovni pojmovi treba da budu definisani članom 2 odmah nakon člana 1 kojim se definiše predmet nabavke, a ne članom 4 kao u ovom tekstu. Takođe, smatramo da bi listi osnovnih pojmova trebalo dodati objašnjenja još nekih pojmova: ugovor o javnim nabavkama roba; ugovor o javnim nabavkama radova; ugovor o javnim nabavkama usluga; narudžbina; nepravilna ponuda; nepotpuna ponuda; neprikladna ponuda i drugi pojmovi. Bolja definisanost osnovnih pojmova je neophodna da bi bile spriječene terminološke nedoumice u primjeni Zakona.

Načelo transparentnosti postupka javne nabavke

Član 7

Postupci javnih nabavki moraju da budu javni, što se obezbjeđuje objavljivanjem plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci, kao i preduzimanjem drugih radnji i mjera.

Ponuđači koji učestvuju u postupku javne nabavke imaju pravo da ostvare uvid u dokumentaciju javne nabavke, na način predviđen ovim zakonom.

Komentar IA na član 7 stav 1 :

Postupci javnih nabavki moraju da budu javni, što se obezbjeđuje objavljivanjem plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci. Ovim nacrtom transparentnost je poboljšana obavezom objavljivanja ugovora o javnoj nabavci, kao i obavezom svih narudžbina da objave plan javnih nabavki.

Međutim, da bi bio povećan nivo transparentnosti smatramo da i anekse ugovora, godišnje izvještaje Direkcije, izvještaje o sprovođenju pojedinačnih ugovora, statistiku o broju potpisanih ugovora, ostalu statistiku, (npr. o broju i razlozima davanja prethodne saglasnosti na pregovarački postupak) i sl. treba učiniti dostupnim javnosti.

Antikorupcijsko pravilo i sprječavanje sukoba interesa

Antikorupcijsko pravilo

Član 16

Narudžbina se odbaciti, odnosno odbiti, ponudu ako ima na raspolaganju vjerodostojan dokaz da je ponuđač neposredno ili posredno dao, ponudio ili stavio u izgled poklon ili neku drugu korist službeniku za javne nabavke, članu komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, licu koje je učestvovalo u pripremi tenderske dokumentacije, licu koje učestvuje u planiranju javne nabavke ili nekom drugom licu kako bi ono na njih izvršilo uticaj sa ciljem da sazna povjerljive informacije ili da utiče na postupanje narudžbina ili donošenje odluka u bilo kojoj fazi postupka javne

institut alternativa

nabavke.

Naručilac je odbaciti, odnosno odbiti ponudu i ako ima na raspolaganju vjerodostojan dokaz da je ponuđač neposredno ili posredno prijetio službeniku za javne nabavke, članu komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, licu koje je

u estvovalo u pripremi tenderske dokumentacije, licu koje u estvuje u planiranju javne nabavke ili nekom drugom licu kako bi ovo na njih izvršilo uticaj sa ciljem da sazna povjerljive informacije, ili da utiče na postupanje naručioca ili donošenje odluka u bilo kojoj fazi javne nabavke.

Naručilac je dužan da posebno evidentira službene izjave iz st. 1 i 2 ovog člana i o tome obavijesti nadležne organe radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom.

Izjavu iz evidencije iz stava 3 ovog člana, naručilac je dužan da tromjesečno dostavi nadležnom organu uprave.

Obrazac evidencije iz stava 3 i izjava iz stava 4 ovog člana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove finansija (u daljem tekstu: ministarstvo).

Pravilo o sprječavanju sukoba interesa

Član 17

U esnicima u postupku javne nabavke dužni su da preduzmu neophodne mjere kojima se otklanja sukob interesa.

Službenik za javne nabavke, članovi komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, lica koja u estvuju u pripremi tenderske dokumentacije, lica koja u estvuju u planiranju javne nabavke i druga lica koja u estvuju, neposredno i posredno, u postupku javne nabavke, dužna su da odmah obavijeste naručioca o stvarnom ili potencijalnom postojanju sukoba interesa.

Sukob interesa iz stava 2 ovog člana postoji ako je lice:

- (1) ponuđač, zakonski zastupnik ili punomoćnik ponuđača;
- (2) srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili mu je braćuni, odnosno vanbraćuni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije;
- (3) staralac, usvojlac ili usvojenik ponuđača, odnosno podnosioca prijave, njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika;
- (4) akcionar ili član organa upravljanja ponuđača, odnosno podnosioca prijave;
- (5) koje ima neposredan ili posredan interes u postupku javne nabavke, koji omogućava lično sticanje imovine ili koristi uticajem na donošenje odluke;
- (6) postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Lice koje priprema tendersku dokumentaciju i na bilo koji način utiče na sprovođenje postupka javne nabavke ne može da nastupa kao ponuđač ili kao podizvođač ili podgovarač i ne može sarađivati sa ponuđačem u pripremi ponude.

Lica koja, u ime naručioca, vrše neke od poslova javne nabavke podnose izjavu u pisanom obliku o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa iz st. 3 i 4 ovog člana. Potpisana izjava je sastavni dio dokumentacije javne nabavke.

Pri postojanju nekog od službenih izjava iz st. 3 i 4 ovog člana ili ako neko lice ne potpiše izjavu iz stava 5 ovog člana, to lice se izuzima iz postupka javne nabavke.

U službenim zahtjevima ili ponudama, koje je naručilac primio u toku postupka javne nabavke, prouzrokuju ili mogu da prouzrokuju bilo kakav sukob interesa, naručilac,

institut alternativa

odnosno podnosilac prijave je dužan da preduzme mjere kojima se otklanja takav sukob interesa, u skladu sa propisima u oblasti državne uprave, lokalne samouprave, odnosno drugim propisima i etičkim kodeksom.

Sukob interesa na strani ponuđača, podnosioca prijave, odnosno podgovarača postoji ako je ovlašteno lice ponuđača, podnosioca prijave, odnosno podgovarača:

(1) zakonski zastupnik ili punomoćnik naručioča;

(2) srodnik po krvi lica iz stava 2 ovog člana u prvoj liniji, a u pobožnoj liniji do četvrtog stepena ili mu je braćni, odnosno vanbraćni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije;

(3) staralac, usvojlac ili usvojenik lica iz stava 2 ovog člana, njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika;

(4) akcionar ili član organa upravljanja naručioča;

(5) koje ima neposredan ili posredan interes u postupku javne nabavke, koji omogućava lično sticanje imovine ili koristi uticajem na donošenje odluke;

(6) postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Odgovorno lice ponuđača, podnosioca prijave, odnosno podgovarača podnosi izjavu u pisanom obliku o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa iz stava 8 ovog člana. Potpisana izjava je sastavni dio ponude.

Pri postojanju sukoba interesa iz stava 8 ovog člana ili ako ovlašteno lice ponuđača, podnosioca prijave, odnosno podgovarača ne potpiše izjavu iz stava 9 ovog člana, ponuda se odbacuje kao neispravna.

Postupak javne nabavke sproveden uz postojanje sukoba interesa je ništavan.

Naručilac je dužan da posebno evidentira službene postojanja sukoba interesa.

Izveštaj iz evidencije o sukobu interesa naručilac je dužan da tromjesečno dostavi nadležnom organu uprave.

Obrazac evidencije i izvještaja o sukobu interesa utvrđuje ministarstvo.

Komentar IA na članove 16 i 17:

Smatramo da je potrebno eksplicitno navesti sva lica na koja ponuđač može izvršiti uticaj u postupcima javnih nabavki. U članu 16 nije navedeno da i nad licem ili licima koje donosi odluku može da se izvrši uticaj, što je po našem mišljenju neophodno da sadrži ovaj član. Formulacija „ili nekom drugom licu“ nije precizna. Takođe, pojmovi „naručilac“ i „vjerodostojan dokaz“ nijesu jasni. Postavlja se pitanje ko će u ime naručioča odbaciti takvu ponudu? Ko utvrđuje šta je vjerodostojan dokaz u ovakvim slučajevima?

Takođe, kada je u pitanju sukob interesa treba navesti lica koja donose odluku kao lica koja mogu da budu u sukobu interesa, odnosno neophodno je ovim članom precizno navesti sve učesnike u postupku koja mogu biti u sukobu interesa.

Propisana obaveza naručioča da tromjesečno Direkciji za javne nabavke dostavlja evidentirane službene kršenja antikorupcijskih pravila i konflikta interesa predstavlja značajnu novinu u ovom nacrtu. Ipak, potrebno je utvrditi obavezu lica

institut alternativa

navedenih u ovom članu da odmah po saznanju za ove činjenice obavijeste državno tužilaštvo.

Poslovi nadležnog organa uprave

Član 19

Nadležni organ uprave vrši sljedeće poslove:

- 1) učestvuje u pripremi strateških i planskih dokumenata za razvoj i unaprjeđenje sistema javnih nabavki;
- 2) učestvuje u pripremi zakona, podzakonskih akata i drugih propisa o javnim nabavkama;
- 3) učestvuje u pripremi odgovarajućih obrazaca za primjenu ovog zakona;
- 4) prati i analizira ostvarivanje sistema javnih nabavki;
- 5) prati usaglašenost zakona, podzakonskih akata i drugih propisa o javnim nabavkama sa pravom Evropske unije, priprema stručne osnove i predlaže mjere kojima se obezbjeđuje ta usaglašenost;
- 6) daje prethodnu saglasnost naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupka javne nabavke u slučajevima predviđenim ovim zakonom;
- 7) pruža savjete i konsultacije i daje instrukcije za oblast javnih nabavki naručiocima, kada oni to zatraže;
- 8) priprema, organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje kadrova za vršenje poslova javnih nabavki;
- 9) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki;
- 10) vodi i održava portal javnih nabavki radi unaprjeđenja općite informisanosti naručilaca i ponuđača;
- 11) objavljuje planove javnih nabavki, pozive za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke i zaključene ugovore o javnim nabavkama na portalu javnih nabavki, u skladu sa ovim zakonom;
- 12) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki listu obveznika primjene ovog zakona;
- 13) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki listu ponuđača i listu naručilaca koji nijesu izvršavali ugovorene obaveze;
- 14) sprovodi inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom;
- 15) stara se o unaprjeđenju informisanosti naručilaca i ponuđača o propisima o javnim nabavkama kroz objavljivanje i distribuciju odgovarajuće stručne literature;
- 16) podstiče razvoj prakse elektronskih javnih nabavki;
- 17) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki;
- 18) obavještava nadležne organe o nepravilnostima u sprovođenju postupaka javnih nabavki koje utvrdi u postupku inspekcijskog nadzora, odnosno podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, u skladu sa ovim zakonom;
- 19) priprema i objavljuje listu ponuđača na osnovu odluka o izboru najpovoljnije ponude;

institut alternativa

20) izdaje biltene o javnim nabavkama, brošure, publikacije i drugu stručnu literaturu;

21) priprema i dostavlja Vladi godišnji izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori, za prethodnu godinu;

22) objavljuje jedinstveni rečnik javnih nabavki, usaglašen sa rečnikom Evropske unije;

23) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Komentar IA na član 19, stav 14:

Potrebno je dodatno razmotriti mogućnost da inspekcijski nadzor ne bude u nadležnosti Organa uprave već nadležnog ministarstva iz razloga što se time obezbjeđuje veći i nivo nepristrasnosti i objektivnosti prilikom nadzora.

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

Član 25

Naručilac može, izuzetno, da sprovede pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u slučaju:

1) nabavke roba, usluga ili izvođenja radova:

- kada u otvorenom postupku javne nabavke, nije podnesena nijedna ponuda ili nijedna ispravna ponuda, pod uslovom da se prvobitno određen predmet javne nabavke i uslovi za dodjelu ugovora, tehničke specifikacije i kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude ne promijene;

- kada zbog tehničkih, odnosno umjetničkih zahtjeva predmeta javne nabavke ili iz razloga koji su povezani sa zaštitom isključivih prava, nabavku može da realizuje samo određeni ponuđač;

- kada se, izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti prouzrokovane elementarnim nepogodama, nesrećama i havarijama i drugim događajima nepredvidivim za naručilca ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi, pri čemu okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ne mogu ni u kom slučaju da budu u vezi sa naručilcem;

2) nabavke roba:

- kada je roba koja je predmet javne nabavke proizvedena isključivo za svrhe istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja. Ova odredba se ne odnosi na količinsku (serijsku) proizvodnju robe sa ciljem ostvarivanja profita ili naknade troškova istraživanja i razvoja;

- kada se radi o dodatnim isporukama od ponuđača kojem je već dodijeljen ugovor, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka proizvoda, materijala ili instalacija ili proširenje obima postojećih proizvoda, materijala ili instalacija, ukoliko bi promjena ponuđača obavezivala naručilca da nabavlja materijal koji ima različite tehničke karakteristike, što bi prouzrokovalo nesrazmerno velike tehničke teškoće u funkcionisanju i održavanju, pri čemu ukupna vrijednost

institut alternativa

svih dodatnih isporuka ne može da bude veća od 15% od ukupne vrijednosti ve dodijeljenog ugovora;

- za robe koje su ponuđene i kupljene na robnim berzama;

- za kupovinu robe pod izuzetno povoljnim uslovima, od ponuđača koji je u postupku stečajna, u skladu sa propisima kojima se uređuje insolventnost privrednih društava;

3) nabavke usluga, kada odluka o izboru najpovoljnije ponude slijedi nakon sprovedenog konkursa za izradu idejnog rješenja, sprovedenog u skladu sa ovim zakonom, a ugovor se zaključuje sa pobjednikom, odnosno sa jednim od pobjednika. Kada se ugovor zaključuje sa jednim od pobjednika konkursa svi pobjednici konkursa se pozivaju na učešće u pregovorima;

4) nabavke usluga i izvođenja radova:

- koji nijesu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u osnovnom ugovoru, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodni za pružanje u njima opisanih usluga, odnosno izvođenja radova i kada se takve dodatne usluge ili radovi ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez veštaka za naručioca. Ovi ugovori se jedino mogu zaključiti sa ponuđačem kome je već dodijeljen osnovni ugovor, koji je na snazi, a ukupna vrijednost ugovora koje treba zaključiti za dodatne usluge ili radove ne može da bude veća od 10% od vrijednosti dodijeljenog ugovora;

- koji predstavljaju ponavljanje sličnih usluga ili radova povjerenih ponuđaču u sa kojim je isti naručilac zaključio osnovni ugovor, uz uslov da su takve usluge ili radovi u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio zaključen ugovor, u skladu sa otvorenim ili ograničenim postupkom, da je na mogućnost vođenja ovakvog postupka ukazano pri objavljivanju poziva za javno nadmetanje za osnovni projekat, odnosno ugovor, a ukupne procijenjene troškove naknadnih usluga ili radova naručilac je uzeo u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti osnovnog ugovora. Ukupna vrijednost ugovora za dodatne usluge ili radove ne može da bude veća od 10% od vrijednosti dodijeljenog ugovora.

Komentar IA na član 25:

Novim Zakonom vrijednosni razredi su klasifikovani sa ciljem povećanja efikasnosti postupka i smanjenja problema naručioca u ovom dijelu. U cilju ograničavanja zloupotrebe pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva za javno nadmetanje značajno poboljšanje je što je zakonski maksimum za naknadne radove, usluge smanjen sa 25% na 10%. Takođe, značajna je odredba po kojoj se otvaranje metoda može sprovoditi jednom godišnje za isti predmet javne nabavke, primjena neposrednog sporazuma je bolje regulisana, itd.

Međutim, ne propisuje se tok postupaka. Članovima 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 je propisano da kada se sprovedu određene vrste postupaka, ali se ne propisuje tok postupka. Posebni problemi se javljaju kod sprovođenja pregovaračkog postupka. Problem je što se kod obveznika primjene ovog zakona javlja nedoumica kako da sprovedu ovu vrstu postupka, pa ga neki sprovode kao otvoreni. Zbog toga smatramo da je potrebno dopisati članove koji se odnose na tok postupka.

institut alternativa

Prethodna saglasnost

Član 30

Naručilac je dužan da prije početka postupka javne nabavke, od nadležnog organa uprave, pribavi prethodnu saglasnost o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, ograničenog postupka javne nabavke i okvirnog sporazuma.

Zahtjev za davanje prethodne saglasnosti podnosi se u pisanoj formi i sadrži zakonski osnov, razloge i obrazloženje izbora konkretnog postupka javne nabavke, stavku plana javnih nabavki, izvor finansijskih sredstava, procijenjenu vrijednost javne nabavke, ostale podatke o javnoj nabavci, kao i dokaze o ispunjenosti uslova za primjenu postupka iz stava 1 ovog člana.

Ukoliko ocijeni da je zahtjev iz stava 2 ovog člana nepotpun, nadležni organ uprave može da od naručioca zatraži dopunu zahtjeva i dostavljanje potrebne dokumentacije i dokaza, u roku koji ne može da bude duži od osam dana od dana prijema zahtjeva za dopunu.

Nadležni organ uprave odlučuje o zahtjevu naručioca, bez sprovođenja ispitnog postupka, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dokumentacije i dokaza, odnosno dopune zahtjeva.

Prethodna saglasnost za početak postupka javne nabavke važi do kraja budžetske ili finansijske godine.

Ukoliko nadležni organ uprave ne dostavi saglasnost u roku iz stava 4 ovog člana, naručilac može da sprovede postupak javne nabavke kao da je data prethodna saglasnost.

Protiv akta nadležnog organa uprave kojim je odlučeno po zahtjevu za davanje prethodne saglasnosti iz stava 1 ovog člana, može se izjaviti žalba ministarstvu.

Komentar IA na član 30:

Smatramo da prethodnu saglasnost treba detaljnije propisati. Potrebno je u Zakonu navesti eksplicitno razloge zbog kojih se daje saglasnost na pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

Plan javnih nabavki

Član 38

Naručilac koji u narednoj budžetskoj i poslovnoj godini namjerava da izvrši javne nabavke dužan je da donese i objavi na internet stranici nadležnog organa uprave, plan javnih nabavki do kraja prethodne godine, a najkasnije do 31 januara tekuće godine.

U planu javnih nabavki iskazuju se sljedeći podaci:

- 1) naziv i opis predmeta javne nabavke;
- 2) procijenjena vrijednost javne nabavke za svaki pojedini predmet javne nabavke i
- 3) oznaka pozicije budžeta, odnosno finansijskog plana na kojoj su planirana sredstva za javnu nabavku.

Izmjene plana javnih nabavki mogu da se izvrše najkasnije 30 dana prije pokretanja postupka javne nabavke, osim u slučaju rebalansa budžetskih sredstava.

institut alternativa

Plan javnih nabavki potpisuje starje-ina, odnosno odgovorno lice naruoioa.
Obrazac plana javnih nabavki utvrjuje ministarstvo.

Komentar IA u vezi sa članom 30:

Potrebno je utvrditi da se "nacrt i predlog plana javnih nabavki utvrjuju u skladu sa dinamikom usvajanja nacrti i predloga budžeta Crne Gore odnosno jedinice lokalne samouprave". Na taj način bi bilo omogućeno blagovremeno i kvalitetnije planiranje javnih nabavki kao integralnog dijela planiranja budžeta.

Odluka o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke

Član 39

Naruilac, prije početka postupka javne nabavke, u pisanoj formi, donosi odluku o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke koja sadrži:

- 1) podatke o naruoioa (naziv, sjedište, adresu, matični broj), evidencijski broj javne nabavke;
- 2) predmet, vrstu postupka i rok za sprovođenje postupka javne nabavke;
- 3) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- 4) izvor obezbijene sredstava za javnu nabavku, uslove i način plaćanja ugovorenih obaveza;
- 5) dokaz da je javna nabavka utvrđena planom javnih nabavki;
- 6) sastav komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;

Odluka o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke može da sadrži i druge podatke ako naruoilac procijeni da su potrebni za sprovođenje postupka javne nabavke i mora da sadrži obrazloženje.

Odluku o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke donosi starje-ina organa, odnosno nadležni organ naruoioa.

Obrazac odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke utvrjuje ministarstvo.

Komentar Ia na član 39, stav 8:

Formulacija starje-ina organa nije dovoljno precizna. Odluku o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke osim starje-ina organa donose i druga odgovorna lica, tako da je u ovom stavu neophodno navesti sva ona lica nadležna za pokretanje i sprovođenje postupka javne nabavke.

Određivanje tehničkih elemenata javnih nabavki

Član 48

Naruilac je dužan da izradi tendersku dokumentaciju, tako da ponuđaoci mogu da pripreme ispravnu ponudu.

Podaci sadržani u tenderskoj dokumentaciji moraju da budu identični sa podacima koji su navedeni u pozivu za javno nadmetanje.

institut alternativa

U tenderskoj dokumentaciji naručilac daje potpune informacije o uslovima koje treba da ispuni svaki ponuđač.

Tenderska dokumentacija sadrži naročito:

- 1) naziv naručilaca;
- 2) poziv za javno nadmetanje;
- 3) opis predmeta javne nabavke;
- 4) dokaz o obezbijeni sredstvima za javnu nabavku, izvor finansiranja i procijenjenu vrijednost javne nabavke iskazanu u eurima;
- 5) vrstu postupka javne nabavke i podatak o tome da li se predviđaju zaključivanje okvirnog sporazuma;
- 6) tehničke karakteristike (specifikacije), količine i opis roba, radova ili usluga, način sprovođenja kontrole i obezbijevanje garancija kvaliteta, rok izvršenja, mjesto izvršenja ili isporuke roba i druge karakteristike u zavisnosti od predmeta javne nabavke;
- 7) tehničku dokumentaciju i planove, odnosno dokumentaciju o kreditnoj sposobnosti naručilaca u slučaju javne nabavke finansijske usluge kredita;
- 8) uslove za ulazak u postupku javne nabavke i dokaze o ispunjenosti uslova;
- 9) u slučaju kada je rok izvršenja ugovora predviđen kao podkriterijum za izbor najpovoljnije ponude, minimalni i maksimalni rok koji može da bude ponuđen i način iskazivanja roka;
- 10) sadržaj ponude, period važenja ponude i uputstvo ponuđača ima kako da sačine i označe ponudu;
- 11) obrazac ponude, sa posebno iskazanim obrascem strukture cijene, sa uputstvom za popunjavanje;
- 12) navođenje mogućnosti za podnošenje ponuda po partijama;
- 13) navođenje mogućnosti za podnošenje alternativnih ponuda;
- 14) kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, stručnu osnovu za vrednovanje kriterijuma i podkriterijuma sa metodologijom rada komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda prilikom vrednovanja kriterijuma i podkriterijuma;
- 15) naznačenje prava ponuđača na angažovanje podizvođača, odnosno podgovarača i dijela ponude za koji mogu biti angažovani podizvođači, odnosno podgovarači;
- 16) nacrt ugovora, osim u slučaju nabavke kredita kao finansijske usluge kada tenderska dokumentacija sadrži kreditni zahtjev naručilaca na osnovu kojeg ponuđač dostavlja svoj nacrt ugovora;
- 17) obavezu dostavljanja sredstava finansijskog obezbijevanja ponude;
- 18) izjavu naručilaca o načinu urednog plaćanja dospjelih obaveza iz javne nabavke koja se daje prilikom zaključenja ugovora;
- 19) mjesto, datum i vrijeme podnošenja ponuda;
- 20) mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda;
- 21) zahtjev u pogledu upotrebe jezika ponude;
- 22) obrazac izjave da ponuđač prihvata uslove iz poziva za javno nadmetanje i tenderske dokumentacije;
- 23) pravnu pouku.

Tenderska dokumentacija može da sadrži i druge elemente koji su, s obzirom na

institut alternativa

predmet javne nabavke, neophodni za pripremu ponude.

Tenderska dokumentacija za prvu fazu ograničenog postupka sadrži:

- 1) poziv za podnošenje prijave;
- 2) uputstvo podnosiocima prijave kako da saopštene prijavu;
- 3) obrazac prijave i
- 4) obrazac za priznavanje kvalifikacije i uputstvo kako se dokazuje kvalifikacija podnosioca prijave.

Naručilac je dužan da rednim brojem označi svaku stranu i ukupan broj strana tenderske dokumentacije.

Instruktivne obrasce za pripremu tenderske dokumentacije utvrđuje ministarstvo.

Komentar IA na članove 48-56:

Smatramo da Nacrtom zakona tenderska dokumentacija nije pojednostavljena, samo je bolje pojašnjena nego u važećem. S obzirom na to da su SIGMA i sami u esenciji u postupcima konstantno prigovarali na komplikovanost procedura i troškove, smatramo da je dokumentaciju potrebno dodatno pojednostaviti, odnosno izbaciti suvišne dokumente koji ne utiču na zakonitost i efikasnost postupka.

Vršenje poslova javnih nabavki od strane naručioca, stručno osposobljavanje i usavršavanje

Službenik za javne nabavke

Član 57

Naručilac određuje službenika za javne nabavke koji, za potrebe naručioca, vrši poslove javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke je lice koje je u radnom odnosu kod naručioca, po pravilu sa visokom stručnom spremom.

Službenik za javne nabavke priprema plan javnih nabavki, tekst odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke, daje ponudu a ima tendersku dokumentaciju, vrši stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke, sprovodi postupak javne nabavke –općinom i neposrednim sporazumom, čuva dokumentaciju, vodi evidenciju javnih nabavki i priprema i dostavlja izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki starješini organa, odnosno nadležnom organu naručioca.

Naručilac je dužan da u pisanoj formi obavijesti nadležni organ uprave o licu koje vrši poslove službenika za javne nabavke i dostavi akt o određivanju tog lica za službenika za javne nabavke.

Listu službenika za javne nabavke objavljuje nadležni organ uprave na portalu javnih nabavki.

institut alternativa

Komentar IA na član 57, stav 1:

Smatramo da slufbenik za javne nabavke treba da bude imenovan na osnovu javnog konkursa, s obzirom na to da je rije o posebnom radnom mjestu sa posebnim ovla– enjima u okviru organa.

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda

Član 58

Za pripremu i sprovo enje postupka javne nabavke, izuzev postupka javne nabavke male vrijednosti, naru ilac je obavezan da, istovremeno sa dono– enjem odluke o pokretanju i sprovo enju postupka javne nabavke, obrazuje komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda.

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda sastoji se od najmanje tri lana.

Najmanje jedan lan komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda je diplomirani pravnik.

U komisiju se moraju imenovati stru njaci koji posjeduju znanje iz oblasti koja je predmet javne nabavke.

Najmanje jedan lan komisije mora da bude lice zaposleno kod naru ioca.

Izuzetno od stava 1 ovog lana, komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, u zavisnosti od potreba naru ioca i specifi nosti predmeta javne nabavke, mođe da se imenuje za vremenski period od jedne godine.

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda priprema i sprovodi postupak javne nabavke, na na in –to se stara da tenderska dokumentacija bude pripremljena u skladu sa potrebama naru ioca i odredbama zakona, priprema tekst poziva za javno nadmetanje, daje poja– njenja teksta poziva za javno nadmetanje i tenderske dokumentacije, sprovodi javno otvaranje ponuda, javno otvaranje zahtjeva za kvalifikaciju, ocjenjuje usagla– enost dostavljenih ponuda, odnosno zahtjeva zakvalifikaciju sa uslovima datim u tekstu poziva za javno nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji, utvr uje ispravnost ponuda, vr– i pregled, ocjenu i upore ivanje ponuda, sa injava izvje– taj o otvaranju ponuda, sa injava izvje– taj o vrednovanju ponuda, sa injava izvje– taj o postupku javne nabavke i predlađe naru iocu dono– enje odluke

Komentar IA na član 58, stav 7:

Smatramo da formulacija „i predlađe naru iocu dono– enje odluke“ treba da bude zamjenjena formulacijom „i utvr uje predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude“. Tako e, treba dopisati stav po kome ukoliko starje– ina organa ne prihvati predlog odluke komisije, isti mora dati razloge zbog ega tu odluku ne prihvata i o tome mora obavjestiti ponu a e.

institut alternativa

Uslovi za učesće u postupku javne nabavke –previše uslova, obimni , komplikovani i često nepotrebni

Određivanje uslova

Član 65

U pozivu za javno nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji naručilac određuje uslove koje ponuđač mora da ispuniti da bi mogao da učestvuje u postupku javne nabavke, kao i dokaze kojima se utvrđuje ispunjenost tih uslova.

Obavezni uslovi

Član 66

Obavezni uslovi za učesće u postupku javne nabavke su:

- 1) da je osnovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, kao osnovne djelatnosti i da je registrovan kod nadležnog organa;
- 2) da ima važeću u dozvolu (licencu ili drugi akt) nadležnog organa za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, ako je takva dozvola predviđena posebnim propisom;
- 3) da je uredno izvršio sve obaveze nastale po osnovu poreza i doprinosa u skladu sa propisima Crne Gore ili strane države kada ima sjedište na njenoj teritoriji;
- 4) da u periodu od dvije godine do objavljivanja poziva za javno nadmetanje nije osuđivan za krivična djela predviđena ovim zakonom i da mu nije izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti koja je predmet javne nabavke.

Komentar IA na članove 66 – 73:

Smatramo da su uslovi za učesće u javne nabavke obimni, komplikovani i često nepotrebni, time se, po našem mišljenju, diskriminiraju novoosnovane firme, odnosno oni ponuđači koji nijesu u mogućnosti da zadovolje pojedine uslove. Smatramo da kada je u pitanju ispunjenost pojedinih uslova nadležni organ može da napravi upitnik o neophodnim uslovima za učesće u postupku javne nabavke, koje ponuđač popunjava. Ukoliko se javi sumnja da je dao netačne podatke oni se provjeravaju, a ako se utvrdi takvo stanje eliminiše se iz postupka, i stavlja na tzv crnu listu ponudjaca u javnim nabavkama.

Računanje rokova

Član 86

Za period roka za podnošenje ponudara una se prvi naredni dan od dana kada je poziv za javno nadmetanje objavljen na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave, odnosno od dostavljanja poziva za javno nadmetanje u drugoj fazi ograničenog postupka javne nabavke i u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

Period i tok rokova ne sprječavaju nedjelje i dani državnih praznika.

Ako posljednji dan roka pada u nedjelju ili na dan državnog praznika ili u neki drugi dan kada naručilac ne radi, rok istekne istekom prvog narednog radnog dana.

institut alternativa

Ponude primljene nakon isteka roka za prijem ponuda odbacuju se kao neblagovremene.

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku

Član 87

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku javne nabavke ne može da bude kraji od 26 dana od dana objavljivanja poziva za javno nadmetanje na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave.

Rok za podnošenje ponuda iz stava 1 ovog člana može da se odredi u krajem trajanju kada to razlozi hitnosti zahtijevaju, ali ne može da bude kraji od 15 dana od dana objavljivanja poziva za javno nadmetanje na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave.

Rokovi za podnošenje ponuda u ograničenom postupku javne nabavke i pregovaračkom postupku

Član 88

Rok za podnošenje prijave za kvalifikaciju u ograničenom postupku javne nabavke (u prvoj fazi) i za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, osim kada se radi o razlozima izuzetne hitnosti u pregovaračkom postupku, ne može da bude kraji od 20 dana od dana kada je poziv za javno nadmetanje objavljen na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave, odnosno dostavljen poziv za javno nadmetanje u pregovaračkom postupku.

Rok za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuda iz stava 1 ovog člana može da se odredi u krajem trajanju kada to razlozi hitnosti zahtijevaju, ali ne može da bude kraji od 15 dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

Rok za podnošenje ponuda u ograničenom postupku javne nabavke (u drugoj fazi), ne može da bude kraji od 26 dana od dana dostavljanja poziva za javno nadmetanje kvalifikovanim podnosiocima prijave.

Komentar IA na članove 85-88:

Rokovi su detaljnije propisani u svim fazama postupka javne nabavke i u nekim fazama smanjeni. S obzirom na to da je SIGMA u svojim izvještajima kao jedan od nedostataka registrovala rokove koji su značajno kraji u odnosu na one koji su propisani EU direktivama smatramo da rokove treba dodatno preispitati i uskladiti sa EU direktivama.

Odluka o obustavi postupka javne nabavke

Član 99

Postupak javne nabavke obustavlja se u slučaju:

- 1) kada nije dostavljena nijedna ponuda i/ili nijedna ispravna ponuda;
- 2) kada naručilac prije isteka roka za podnošenje ponuda, ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju;

institut alternativa

3) kada prestane potreba za predmetom javne nabavke i javna nabavka se ne e ponavljati tokom budžetske ili finansijske godine;

4) kada visina svih ponu enih cijena prelazi iznos planiranih i opredijeljenih sredstava za tu javnu nabavku.

Naru ilac je duflan da u slu aju obustave postupka iz stava 1 ta . 2 i 3 ovog lana, naknadi ponu a ima tro-kove koje su imali zbog podno-enja ponude.

Naru ilac je duflan da odluku o obustavi postupka javne nabavke obrazloffi, da je dostavi ponu a ima -to prije, a najkasnije u roku od tri dana od dana dono-enja i da je objavi na portalu javnih nabavki nadlefnog organa uprave.

Komentar IA na član 99, stav 2:

Smatramo da stav 2 lana 99 doprinosi pravnoj nesigurnosti i otvara mogućnost za zloupotrebe, s toga ga treba izbrisati iz navedenog lana.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude

Član 100

Postupak javne nabavke zavr-ava se dono-enjem odluke o izboru najpovoljnije ponude, ukoliko naru ilac prethodno ne obustavi postupak javne nabavke u slu ajevima predvi enim ovim zakonom.

Naru ilac je obavezan da odluku o izboru najpovoljnije ponude donese u roku odre enom pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom.

Odluku o izboru najpovoljnije ponude donosi starje-ina organa, odnosno nadleflni organ naru ioca. Na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda

Odluka o izboru najpovoljnije ponude zasniva se na slufbenim spisima i aktima (zapisnik o javnom otvaranju ponuda, zapisnik o pregledu, ocjeni i upore ivanju ponude i izvje-taj o postupku javne nabavke i dr) i mora da bude obrazlofena.

Cijena najpovoljnije ponude sadrflana u odluci o izboru najpovoljnije ponude ne moffe da prelazi procijenjenu vrijednost javne nabavke odre enu pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude u kojoj cijena najpovoljnije ponude prelazi procijenjenu vrijednost javne nabavke je ni-tavna.

Naru ilac je duflan da odluku iz stava 1 ovog lana dostavi ponu a ima u roku od tri dana od dana dono-enja i da je objavi na portalu javnih nabavki nadlefnog organa uprave.

Ako naru ilac ne donese odluku iz stava 1 ovog lana u propisanom roku, odgovoran je za -tetu koju su zbog nedono-enja odluke imali ponu a i.

Obrazac odluke o izboru najpovoljnije ponude utvr uje ministarstvo.

Komentar IA na član 100, stav 3:

Smatramo da stav 3 treba da glasi: „Odluku o izboru najpovoljnije ponude donosi starje-ina organa, odnosno nadleflni organ naru ioca na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponude.

institut alternativa

Ugovor o javnoj nabavci

Član 101

Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci sa ponudakom koja je ponudak izabrana kao najpovoljnija.

Ugovor o javnoj nabavci mora da bude u skladu sa uslovima utvrđenim u pozivu za javno nadmetanje, tenderskoj dokumentaciji, odlukom o izboru najpovoljnije ponude i mora da sadrži ispravu o urednom planu za izvršenje dospjelih obaveza.

Cijena određena u ugovoru o javnoj nabavci ne može da bude veća od cijene određene odlukom o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci ne može da se zaključuje prije isteka roka za izjavljivanje žalbe (period mirovanja).

Ugovor koji nije zaključen u skladu sa st. 2 do 4 ovog člana je ništavan.

Ponudak je dužan da potpiše predlog ugovora prije, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema ugovora i potpisan ugovor u istom roku vrati naručiocu zajedno sa garancijom za dobro izvršenje ugovora.

Ukoliko ponudak ne potpiše predlog ugovora u roku od tri dana poslije ponovljenog zahtjeva naručioca i ne dostavi garanciju za dobro izvršenje ugovora, naručilac može da zaključuje ugovor sa sljedećim najpovoljnijim ponudakom, ako razlika u cijeni nije veća od 10% u odnosu na prvobitno izabranu ponudu ili da poništi postupak javne nabavke.

Zaključeni ugovor o javnoj nabavci naručilac je dužan da dostavi nadležnom organu uprave, u roku od tri dana od dana zaključivanja, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

Komentar IA na član 100, stav 9:

Sljedeći stav treba da glasi: „Zaključeni ugovor, kao i aneks ugovora o javnoj nabavci naručilac je dužan da dostavi nadležnom organu uprave, u roku od tri dana od dana zaključivanja, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.“

Izveštavanje

Član 115

Naručilac je dužan da nadležnom organu uprave, najkasnije do 28 februara tekuće godine, dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u prethodnoj godini. Što da li ovo podrazumjeva dostavu anexa ugovora

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se u pisanoj i u elektronskoj formi.

Nadležni organ uprave je dužan da pripremi godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u prethodnoj godini i dostavi Vladi, najkasnije do 31 maja tekuće godine.

institut alternativa

Komentar IA na član 115, stav 1:

Stav 1 člana 115 treba da glasi: Šteta je dužna da nadležnom organu uprave, najkasnije do 28. februara tekuće godine, dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i aneksima ugovora u prethodnoj godini.

Sastav i način izbora Državne komisije

Član 126

Državna komisija ima predsjednika i četiri člana.

Predsjednika i članove Državne komisije imenuje Vlada i to: predsjednika, na predlog ministarstva nadležnog za poslove pravde, tri člana, na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija i jednog člana na predlog asocijacije - zajednice opština.

Za predsjednika Državne komisije može da bude imenovano lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i koje ima najmanje 15 godina radnog iskustva u struci.

Za člana Državne komisije može da bude imenovano lice sa visokom stručnom spremom i najmanje 10 godina radnog iskustva u struci.

Predsjednik Državne komisije zastupa Državnu komisiju i rukovodi njenim radom.

Predsjednik i članovi Državne komisije imenuju se na period od četiri godine.

Predsjednik i članovi Državne komisije ne mogu da budu: poslanici, odbornici, starješine državnih organa, organizacija i ustanova korisnika budžeta Crne Gore, starješine organizacija za obavezno socijalno osiguranje, glavni administrator i starješina organa lokalne uprave, kao i direktori javnih preduzeća i drugih pravnih lica obveznika primjene ovog zakona.

Državna komisija ima sekretara, koga na predlog predsjednika Državne komisije imenuje Vlada.

Sekretar Državne Komisije može da bude lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Komentar IA na član 126, stavovi 2, 3, 4, 8:

Smatramo da je bolje riješenje da predsjednika i članove Državne komisije imenuje i razrješava Skupština na osnovu javnog konkursa. Takođe, smatramo da kriterijum za izbor predsjednika, članova Komisije i njenog sekretara treba da bude i određeno iskustvo u vršenju poslova u okviru sistema javnih nabavki. Takođe funkcije članova Državne komisije treba da budu profesionalne, odnosno treba propisati da oni ne mogu vršiti nijednu drugu javnu ili profesionalnu funkciju.

Isto tako, u prethodnom nacrtu je postojala odredba koja se odnosila na izvještavanje javnosti (član 135), po kojemu je Državna komisija podnosi godišnji izvještaj o radu Vladi do 31. marta tekuće godine. U ovoj verziji nacrta ta odredba je izbrisana. S obzirom na to da smatramo da članove Državne komisije treba da

institut alternativa

imenjuje i razrje-ava Skup-tina, smatramo da Drflavna komisija treba da podnosi godi-nji izvje-taj Skup-tini do 31. marta teku e godine.

VIII TROŠKOVI POSTUPKA I NAKNADA ZA VOĐENJE POSTUPKA

Troškovi postupka i naknade

Troškovi postupka

Član 149

U postupku pred Drflavnom komisijom, svaka stranka snosi tro-kove koje prouzrokuje svojim radnjama.

Drflavna komisija rje-ava o tro-kovima flalbenog postupka, odre uje ko snosi tro-kove postupka, njihov iznos i rok pla anja tro-kova.

U zahtjevu za naknadu tro-kova moraju precizno da se navedu i specificiraju tro-kovi postupka.

Zahtjev za naknadu tro-kova podnosi se prije dono-enja rje-enja Drflavne komisije po podnijetoj flalbi.

Stranka koja je izazvala postupak, a na iju -tetu je postupak okon an, duflna je da protivnoj stranci nadoknadi tro-kove nastale u estvovanjem u postupku.

U slu aju odustajanja od flalbe ili odbijanja flalbe, podnosilac flalbe je duflan da naru iocu naknadi tro-kove nastale podno-enjem zahtjeva.

U slu aju djelimi nog usvajanja flalbe Drflavna komisija mođe da odlu i da svaka stranka snosi svoje tro-kove, da se tro-kovi postupka podijele na jednake djelove ili da se podijele srazmjerno usvajanju flalbe.

Naknada za vođenje postupka

Član 150

U postupku pred Drflavnom komisijom, podnosilac flalbe, pla a naknadu za vo enje postupka u zavisnosti od procijenjene vrijednosti javne nabavke, i to:

- 1) za javne nabavke do 30.000 eura pla a se naknada za flalbu od 100 eura;
- 2) za javne nabavke od 30. 000 do 100.000 eura pla a se naknada od 150 eura;
- 3) za javne nabavke od 100.000 do 250.000 eura pla a se naknada od 200 eura;
- 4) za javne nabavke od 250.000 do 500.000 eura pla a se naknada od 300 eura i
- 5) za javne nabavke preko 500.000 eura pla a se naknada od 400 eura.

Naknada za vo enje postupka je prihod Budfleta Crne Gore.

Komentar IA na član 149, 150:

Treba preispitati da li nova odredba koja se odnosi na pla anje vo enja postupka pred Drflavnom komisijom predstavlja dobro rje-enje i da li je u skladu sa evropskim standardima. Tako e, smatramo da su tro-kovi vo enja postupka pred Drflavnom komisijom dosta visoki i da mogu da budu razlog odustajanja od flalbe.

institut alternativa

X NIŠTAVOST UGOVORA

Ništavost ugovora o javnoj nabavci

Ništavi ugovori

Član 152

Ništavi su ugovori o javnoj nabavci:

- 1) koji su zakljueni suprotno odredbama ovog zakona o načinu i postupku javne nabavke;
- 2) ako su zakljueni bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke, a naručilac je postupak, po odredbama ovog zakona, bio dužan da sprovede;
- 3) kod kojih je naručilac izabrao najpovoljniju ponudu pod drugim uslovima od onih propisanih ovim zakonom ili zakljueni ugovor sa ponudilačem i ponuda nije izabrana kao najpovoljnija;
- 4) kod kojih su izmjene i dopune osnovnog ugovora zakljuene u suprotnosti sa ovim zakonom;
- 5) koji su zakljueni prije konačnosti odluke po žalbi;
- 6) koji su zakljueni suprotno odluci Državne komisije;
- 7) koji su zakljueni prije isteka obaveznog roka mirovanja

Komentar IA na član 152:

Inspektor treba da ima ovlaštenje da utvrdi da postoji osnov za pokretanje postupka za provjeru da li je ugovor ništavan i da podnese prijavu nadležnom organu.

Smatramo da treba dopisati stav prema kome DJN objavljuje statistiku o broju poništenih ugovora i razlozima za njihovo poništenje.

XI INSPEKCIJSKI NADZOR

Ovlašćena lica, predmet inspeksijskog nadzora i preduzimanje mjera

Inspektor za javne nabavke

Član 153

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, vrši nadležni organ uprave, inspeksijskim nadzorom.

Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na postupke javnih nabavki u kojima je izvršena kontrola zakonitosti, odnosno revizija od strane Državne komisije, kada je postupak pravne zaštite u toku ili kada postoji mogućnost za korištenje redovnih sredstava za zaštitu prava u postupku javne nabavke.

Poslove inspeksijskog nadzora iz stava 1 ovog člana vrše inspektori za javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor.

Predmet nadzora

Član 154

Inspektor za javne nabavke vrši inspeksijski nadzor naročito u odnosu na:

- 1) sprovođenje postupaka javnih nabavki;
- 2) blagovremenost dostavljanja i objavljivanja plana javne nabavke;

institut alternativa

- 3) blagovremenost i pravilnost sa inijavanja i dostavljanja izvještaja o javnim nabavkama;
- 4) ispunjenost uslova za vr-enje poslova lica koja vr-e poslove javnih nabavki;
- 5) vo enje propisane evidencije postupaka javnih nabavki.

Mjere inspektora

Član 155

Ako, u vr-enju inspekcijskog nadzora inspektor za javne nabavke utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti duflan je da preduzme mjere utvr ene propisima o inspekcijskom nadzoru.

Izuzetno, u vr-enju ovla- enja iz lana 154 ta ka 1 ovog zakona, inspektor za javne nabavke mođe da izvr-i nadzor u roku od -est mjeseci od dana kona nosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, ako vrijednost javne nabavke iznosi od 3.000 eura do 500.000 eura.

U vr-enju nadzora iz stava 2 ovog lana, inspektor za javne nabavke odloffi e izvr-enje odluke o izboru najpovoljnije ponude i ugovora o javnoj nabavci, do dono-enja pravosnafne odluke, ako je odlukom povrije eno materijalno pravo.

Komentar IA na član 153, 154, 155:

Smatramo da odredbe o inspekcijskom nadzoru treba detaljnije i preciznije propisati jer su nadlefnosti inspektora nepotpune i neprecizne. Formulaciju u stavu 3, lana 153 koja glasi: „ili kada postoji mogu nost za kori- enje redovnih sredstava za za-titu prava ponu a aö treba brisati s obzirom da u svim fazama postupka postoji mogu nost kori- enja sredstava za za-titu prava.

Smatramo da predmet nadzora inspektora nije jasno definisan. Ne zna se da li se formulacija „sprovo enje postupka javnih nabavkiö odnosi na formalno pravni postupak ili i odlu ivanje u postupku, kontrolu dono-enja odluke, izvr-enja ugovora i aneksa.

Tako e, smatramo da Zakon o javnim nabavkama treba da uklju i odredbu o kontroli izvr-enja ugovora, da predmet nadzora treba da bude i to da li je ugovor realizovan u skladu sa odlukom.

XII KAZNE NE ODREDBE

Prekršajna odgovornost

Prekršaji naručioca

Član 156

Nov anom kaznom od tridesetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazni e se za prekr-aj pravno lice - naru ilac, ako:

1) ne uva kao povjerljive podatke sadrfane u ponudi koji su posebnim propisom utvr eni kao povjerljivi i koje je kao takve ponu a ozna io u ponudi ili ne uva kao poslovnu tajnu imena ponu a a, odnosno kandidata, kao i podnijete ponude, do isteka

institut alternativa

roka predviđenog za otvaranje ponuda (član 9 stav 1 tačka 1 i 3);

2) ne evidentira sve faze postupka javne nabavke ili ne pruža dokumentaciju vezanu za javne nabavke ili vodi evidenciju zaključaka tih ugovora o javnim nabavkama (član 11);

3) sredstva koja je odabrao za dostavljanje informacija nisu široko dostupna na način koji ponudnik ima neograničen pristup informacijama i ako nisu nediskriminatorna (član 15 stav 1);

4) posebno ne evidentira slučajeve povrede antikorupcijskih pravila iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona i o tome ne obavijesti nadležne organe ili ako izvještaj iz ove evidencije tromjesečno ne dostavi nadležnom organu uprave (član 16 st. 3 i 4);

6) posebno ne evidentira slučajeve postojanja konflikta interesa (član 17 stav 12);

7) izvještaj iz evidencije konflikta interesa tromjesečno ne dostavi nadležnom organu uprave (član 17 stav 13);

8) ne donese i objavi na internet stranici nadležnog organa uprave, plan javnih nabavki do kraja prethodne godine, a najkasnije do 31. januara tekuće godine (član 38 stav 1);

9) se ne pridržava uslova i načina javne nabavke određenih ovim zakonom prema utvrđenim vrijednostima i tokom budžetske ili finansijske godine podijeli predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu, s namjerom izbjegavanja primjene ovog zakona i propisanog postupka javne nabavke (član 43 stav 3);

10) ne vrati ponudnik u garanciju ponude, u roku od 15 dana od dana konačnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, a kada se radi o povratu gotovinskih depozita, u roku od 5 dana od dana konačnosti odluke (član 56 stav 4);

11) u pisanoj formi ne obavijesti nadležni organ uprave o licu koje vrši poslove slufbenika za javne nabavke i ne dostavi akt o određivanju tog lica za slufbenika za javne nabavke (član 57 stav 4);

12) ne objavi poziv za javno nadmetanje u skladu sa članom 62 st. 1 i 2 ovog zakona;

13) ne objavi izmjene i dopune poziva za javno nadmetanje na isti način kao i poziv za javno nadmetanje, najkasnije u roku od sedam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda ili ukoliko se izmjenama i dopunama poziva za javno nadmetanje mijenja sadržina predmeta javne nabavke, uslovi za učestvovanje, kriterijumi, odnosno podkriterijumi za izbor najpovoljnije ponude, ne produži rok trajanja poziva za javno nadmetanje najmanje za 10 dana (član 64 st. 1 i 2);

14) cijena najpovoljnije ponude sadržana u odluci o izboru najpovoljnije ponude prelazi procijenjenu vrijednost javne nabavke određenom pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom (član 100 stav 5);

15) odluku o izboru najpovoljnije ponude ne dostavi ponudnik u roku od tri dana od dana donošenja ili odluku ne objavi na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave (član 100 stav 7);

16) cijena određena u ugovoru o javnoj nabavci bude veća od cijene određene odlukom o izboru najpovoljnije ponude (član 101 stav 3);

17) ugovor o javnoj nabavci zaključi prije isteka roka za izjavljivanje žalbe - perioda mirovanja (član 101 stav 4);

institut alternativa

18) su elektronski uređaji koji se koriste za komunikaciju preko elektronskog sistema javnih nabavki, kao i njihove tehničke karakteristike diskriminatorne, ako nisu podjednako dostupni ponuđaču a ima ili se zasnivaju na informatici koja i komunikacionoj tehnologiji koja nije u općtoj upotrebi i koja ograničava dostupnost ponuđača i kandidata postupcima javnih nabavki (član 111);

19) elektronski informacijski sistem naručioca ne obezbjeđuje tehnološki nezavisan prijem ponuda i uvid u ponude tek po isteku roka za prijem ponuda (član 113 stav 3);

20) ne prikuplja i evidentira podatke o sprovedenim postupcima javnih nabavki i o zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i ne vodi evidenciju, u skladu sa članom 114 ovog zakona.

21) nadležnom organu uprave, najkasnije do 28 februara tekuće godine, ne dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim u prethodnoj godini, u pisanoj i u elektronskoj formi (član 115 st.1 i 2);

22) ne postupi po zahtjevu nadležnog organa uprave u smislu člana 116 stav 1 ovog zakona (član 116 stav 3);

23) ne uvađaju dokumentaciju o postupku javne nabavke (član 117 st. 1 i 2);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Prekršaji ponuđača

Član 157

Novčanom kaznom od tridesetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice - ponuđača, ako:

1) ne postupi po zahtjevu nadležnog organa uprave u smislu člana 116 stav 1 ovog zakona (član 116 stav 3);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ponuđača od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice, kao ponuđača, novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Komentar IA na članove 156, 157:

Kaznene odredbe koje se odnose na prekršaje članovi 156 i 157 ni u ovom nacrtu Zakona kao ni u važećem ne propisuju funkcionalan prekršajni sistem. I dalje je najveći broj novčanih kazni propisan za pravno lice naručioca, čime se ne ispunjava cilj propisane sankcije već se samo vrši prelijevanje novca iz budžeta u budžet.

Potrebno je u skladu sa našim preporukama prekršajnu odgovornost umjesto prema organima usmjeriti ka pojedincima, odgovornim i ovlaštenim licima u postupcima, odnosno na konkretne pozicije starješina i državnih službenika u organima. Sadržaj prekršaja koji su propisani više formalno pravno nego suštinski treba dopuniti. Tako će, smatramo da bi iznosi novčanih kazni trebalo da budu preciznije određeni.

institut alternativa

Prije završnih odredbi treba dopisati član kojim bi se bar na nivou principa propisala saradnja između institucija koje su nadležne za otkrivanje i procesuiranje krivičnih djela u ovoj oblasti.